

98 Animadverto etiam, ea quæ hætenus congesta sunt, ex quibus diximus, debere Ordinarium in controversiis componendis & in processibus; & similibus ortis (præ oculis suis habere, ut suum animum, & arbitrium melius possit informare) non ita necessitate ipsam, ut si omittat, suam queat compositionem executioni mandare absque metu violentiæ, ea namque pertinent ad justitiam principalem, seu injustitiam, judici superiori de appellationis causa cognituro reservatam, & pertinentem; non tamen ipsa nullam compositionem reddere queant, ut locus sit regulæ. l. 4. §. condemnatum, ff. de re judic. scilicet sententiam nullam non mereri executionem, & judex, qui eam exequitur, deferendo appellationi, ab ea vim facere, de quo latius suo loco agendum est Deo dante 3. p. cap. 9. a princ.

99 Insuper unum porro necessarium est adverteret ut appellatio, quæ prohibita extat per d. Concilii Trid. 13. sess. 25. de regul. de quo ad principium à compositione supradictarum controversiarum, non ita absolute intelligenda est; sed tantum quoad unum affectum suspensivum: ita probat Cardinalium declaratio super eodem capitulo, verbo. amota omni appellatione, in hæc verba: Intelligit ad effectum suspensivum, sed cum provenit sententiæ Episcopi, bene appellari poterit ad effectum devolutivum, ex congregationis sententia in una Hieracensi, &c. Hætenus de declarat. fol. mihi 436.

100 Ultimo loco pro hujus capituli complemento animadverto, quod licet Ordinario talis compositio sit concessa super controversia in processibus, aliud erit dicendum de maleficiis, vulneribus, & delictis ibi commissis: putà, inter exemptos, vel laicos, quia tunc Judex, qui aliàs debet de eis cognoscere, & animadversio pertinet, punitio competit; ita in simili dicit Oldrad. in suis consiliis, quem vide in repertorio, verbo, compositio facta de contr. &c. & per id inquire consilium, quia in meis & aliis nunquam reperire potui, sed nihilominus doctrina in se juridica est.

101 Ulterius circa hoc cap. 13. de reform. sess. 25. de regula, ut quamvis ex eo detur Episcopo facultas ad sedandas controversias ortas inter ipsos regulares, intellegi tantum debere, dicit Decianus lib. 2. consil. 63. num. 10. quando ex ipsis controversiis sequitur scandalum; si autem illud non sequatur, non cognoscat Episcopus, quem etiam sequitur Cænedus in q. c. 26. 217. pro quo sunt ponderanda illa verba ejusdem Concilii ibi 17. quæ persæpe cum scandalo oriuntur.

102 Unum tamen quotidianum obiter non omitam, ut exempti omnes tam sæculares, quàm regulares quicunque, etiam Monachi, ad publicas processiones vocantur, accedere compelluntur, iis tamen exceptis, qui in strictiori clausula perpetuò vivunt, juxta Concilii Trident. dispositionem cap. 13. sess. 25. de regul. tenent etiam Zerola in praxi Episc. 1. part. verbo processiones, §. 2. Emmanuël Rodrig. quest. reg. tom. 3. q. 36. Barbof. in remiss. ad idem Concilium, n. 4. Aloyf. Ricc. Curia Archiepisc. Neapol. decis. 9. Gratian. decis. 232. Bald. decis. 339. par. 2. charissimus mihi, ac doctissimus Perez de Lara in tract. de annivers. & Capell. 1. p. cap. 24. num. 14. Joan. Franch. Leo in thesaur. fori Eccles. 1. p. c. 8. n. 18. Joan. Hieronym. Campan. divers. jur. canon. rubr. 12. c. 13. n. 117. Marc. Anton. instit. major. l. 2. tit. 1. n. 55. idem Zerola in praxi, 1. part. §. excommunicatio causa materialis, ibi, secundo fall. Vivald. in candelabro, 1. part. tit. de absolutione, c. 13. Flamin. Paris. de resignat. benefic. lib. 3. quest. 11. nu. 18. Paul. Fusc. tract. de visit. lib. 2. cap. 8. n. 12. & cap. 15. n. 64. Cæned. in quest. canon. 26. num. 15. qui num. 17. ad fin. adducit sacre congregat. declarationem 360. qua disponitur, sacerdotibus etiam servientes in Ecclesiis equitum Hierosolymitanorum, posse similiter compelli ab Ordinario, ut intersit iis processibus. Quo quidem subla-

ta fuit antiqua Doctorum controversia in c. nimis, el. 2. de excessibus prelati. Felin. in cap. dilecto, de officio ordin. an scilicet, & quando potuisset Episcopus regulares vocare ad processiones, necne.

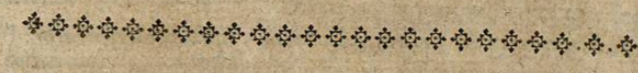
Regulares autem, qui absunt à civitate ultra dimidium milliare compellendi minimè sunt, ut declarat sancta Congreg. teste Gratiano ubi proxime, n. 9. 105 Aloyf. Ricc. Curia Archiep. Neapol. decis. 131. Barb. in d. remiss. n. 7. Lara, Campan. & Leo, ubi supra, & hi duo ultimi idem dicunt de exemptis, qui sunt nullius diocesis, vel extra civitatem in locis, in quibus habent plebem, qui cum illa plebe debent facere processiones, juxta alteram ejusdem Trid. declarationem relaram ab eodem Joanne Franci. Leone, veluti etiam hi regulares compelli non possunt ad processiones accedere eo in loco, in quo habent consuetudinem legitime acquisitam, non accedendi, prout sit declaratum à sacra congregatione rituum, se vitisse testatur Joan. Hieronym. Campanill. divers. jur. canon. rubr. 12. cap. 13. sub n. 117. post medium.

Et nota, quod per idem Tridentinum, ibi, tam clericis sæculares, quàm regulares, &c. sacra Congregatio, clericos omnes Diocesanos, quantumvis exemptos, si beneficia etiam simplicia in Diocesi obtineant teneri, & compelli posse ab Episcopo, ut accedant ad processiones, firmant Aloyf. Ricc. in collect. decisio. part. 4. collecta 882. in princ. Barbof. in remiss. ad Trid. super d. cap. 13. sess. 25. de regul. n. 6. Bald. decis. 339. part. 2. & hi duo ultimi quarunt, an procedat in clericis nondum beneficiatis, sed tantum obtinentibus officium in Ecclesiis, & affirmative respondent.

Sed major extat difficultas, an religiosi possint ab Episcopo compelli, & censuris distringi, ut vadant ad publicas processiones? Et pluries per sacram Congregationem fuisse decisum, non posse compelli, sed ascisci, vocari, & allici, refert Quaranta in summa Bullarii, verbo, prosedentia, in fin. fol. 339. & tenent Thomas Sanch. tractatu de matr. lib. 7. discept. 33. num. 13. Emmanuël Rodrig. in summa, tomo 1. cap. 74. num. 4. allegans Gambar. de offic. legat. lib. 8. cap. ult. num. 7. Sed contrarium verius existimo, ut possint censuris compelli tenent Gratian. dec. 232. nu. 13. quem refert, & sequitur Perez de Lara de annivers. Capell. lib. 1. c. 24. num. 14. Marcerat. dec. 35. dub. 2. Barbof. in rem ad d. c. 13. numero 5. optime latèque Zerola in praxi Episc. 1. part. verbo processiones, sub §. 1. & versic. ad secundum, & iterum verbo excommunicatio, de causa mater. §. 4. versic. 2. qui loquuntur de compulsionem per censuras, poenas pecuniarias, aliisque juris opportunis remediis, optime Enriquez l. 7. c. 25. versic. ut si vocati, & num. 7. versic. hinc sequitur asserentes non solum posse Episcopum in hoc casu procedere censuris Ecclesiasticis, sed etiam aliarum poenarum punitio, Paul. Fuscus tract. de visit. l. 2. cap. 8. n. 12. Cænedus in quest. canon. q. 26. n. 16. qui post Zerolam refert sacram Congregat. Cardin. declarat. 32. ita censuisse, regulares, qui non accedunt ad processiones ab Episcopo indictas, posse ab eo puniri per censuras, & poenas arbitrarías, & alia juris remedia.

Confraternitates tamen laicorum nequeunt compelli, sed allici, & incitati, ut tradit Gratianus d. decis. 232. nu. 13. Perez de Lara ubi proxime, num. 16. & 17. affirmantes, ita fuisse decisum à sancta Congregatione, sed si fecerint votum eundem, possunt compelli ad observantiam voti, l. profanos, C. de paganis, l. 2. §. si decimam, ff. de pollicitationibus, cap. ex parte, de censibus. Sed contrariam, imò quod confraternitates laicorum eodem modo possint compelli ad processiones accedere, testatur, decisum fuisse Papiæ Marcerat. ejusdem curia decis. 66. Barbof. in remissio. ad Concil. d. c. 23. sess. 25. de regular. n. 3. ante finem, & vide Sair. dec. 5. de officio ordin.

111 Hæ tamen processiones, ad quas accedere, possit Episcopus compellere supradictos, debent esse publicæ, ut declaravit sancta Congregatio, de qua, & qualibus publicæ dicantur processiones, & quales particulares, & de natura processionum, & aliis difficultatibus, vide Capell. Tholosa decisio. 485. latè, & optime Zerol. in praxi Episc. 1. p. verbo processiones, Campanill. divers. jur. canon. rubr. 12. c. 13. n. 117. fol. 749. ad quos te remitto; cui consonat, quod dicit Felin. in cap. dilectus, nu. 7. de offic. ord. ut hujusmodi processiones, ad quas religiosi compelluntur, debent fieri ex gravi, & urgenti causa, quod etiam censent Abb. in cap. nimis prava, n. 3. & ibi optime Marian. Socin. ex n. 7. de excessibus prelatorum, Cæned. quest. can. 26. sub num. 15.

CAPUT X.

A duobus iudicibus delegatis, seu & aliis, in eadem causa se invicem inhibentibus, hinc inde appellationi emissæ, quis eorum non deferens vim faciet, & qui, si existant in diversis Senatuum districtibus, ad quem sit recurrendum, ut uter vim faciat, declaratur: & generaliter quid, & quando à quolibet inhibitione, sive perpetua, sive temporali appellatio legitima dicatur.

SUMMARIUM.

- 1 Inhibitionis materiam qui tractent.
- 2 Ab inhibitione appellationi si non deferatur, an vis fiat.
- 3 Inhibito dicitur sententia merè interlocutoria.
- 4 Ab interlocutoria non licet appellari.
- 5 Inhibito an sit interlocutoria habens vim diffinitivæ.
- 6 Interlocutoria, quæ judex se competentem, aut incompetentem declarat, habet vim diffinitivæ.
- 7 Interlocutoriam habentem vim diffinitivæ judex revocare non potest.
- 8 Inhibitionem potest idem judex revocare, & reformare.
- 9 Inhibitionis revocata, & reposita effectus quales, ibid.
- 10 Inhibitionis revocatio an suspendatur per appellationem, ita ut gesta à iudice inhibito sint attentata.
- 11 Et quid si contineat damnum irreparabile, aut ipsa revocatio habere vim diffinitivæ.
- 12 Inhibitionis revocatio sive expressa, sive tacita per remissionem causæ inferiori, non suspenditur per appellationem.
- 13 Inhibito non causat gravamen irreparabile.
- 14 Ab inhibitione expedita absque causæ cognitione appellatio licita est.
- 15 Ab inhibitione canonicè expedita, sive ab ejus revocatione appellationi non deferens vim non facit.
- 16 & 17. Inhibito non canonicè expedita justam reddit appellationem suspensivam.
- 18 Sententia nulla sive interlocutoria, sive diffinitiva etiam aliàs privilegiata executionem non meretur.
- 19 Inhibito minus canonica nulla est, & inferiorem iudicem non arctat.
- 20 Inhibito canonica fit per causæ cognitionem, & partis citationem.
- 21 Causæ cognitio ad inhibitionem expediendam quemadmodum per superiorem sit adhibenda.
- 22 Inhibito de causis nulla reddatur.
- 23 Inhibito quod non causet attentata in notoriis, & in confesso & convicto, & quod illa causet etiam, ubi sententia sit privilegiata quomodo intelligendum.
- 24 Inhibere potest superior etiam in causis non appellabilibus, quando simul cum causæ cognitione cognoscit de natura appellationis an sit privilegiata.

- 25 Secus si hujusmodi causæ cognitio, sit omissa.
- 26 Concil. Trident. sess. 25. de reform. cap. 14. declaratur, & a num. 81.
- 27 Inhibitionem non canonicam, & nullam de stylo Roræ causare attentata quomodo intelligatur, & seqq.
- 28 Stylus Roræ extra Roram non arrenditur.
- 29 Inhibito temporalis, quæ, de qua in l. 55. tit. 5. lib. 2. recop.
- 30 Superfessoria utuntur iudices Ecclesiastici omnes, ut per aliquod tempus inferior superseadeat in causa, donec exportentur alia, & ex eis se informet ad inhibendum, vel remittendum.
- 31 Inhibito temporalis per aliquot dies an recipiat appellationem, & seqq.
- 32 Forma inducitur ad actum perpetuum, non extenditur ad temporalem.
- 33 Jurisdictio dilata non dicitur ablata.
- 34 Superfessoria ad quem effectum sit inducitur, & quibus casibus locum habeat.
- 35 Inhibitionem temporalem non posse expediri absque causæ cognitione, fundatur.
- 36 Inhibito temporalis quod pariat inconveniens.
- 37 Inhibitionem temporalem prohibet lex Regia etiam auditoribus.
- 38 Ad absolutionem appellantis non debet procedere superior, nisi visis actis.
- 39 Inhibito temporalis eandem de jure solemniter requirit, quam inhibito perpetua.
- 40 Inhibito etiam temporalis, quæ servatur forma, appellationem non recipit.
- 41 Forma omissio reddit actum sui naturæ privilegiatum appellabilem, & attentatum inducit.
- 42 Inhibitionis requisitu habentur pro forma ipsius, juxta Trident.
- 43 Forma omissio vitiat actum.
- 44 Actus ad Principem exportatis per viam recursus judex Ecclesiasticus ex urbanitate tenetur superseedere.
- 45 & 46. Inhibito virtute appellationis à diffinitiva requirit causæ cognitionem, & in appellatione ab interlocutoria.
- 47 Superfessoriam requirere causæ cognitionem in puncto juris verius est.
- 48 Superfessoria stylus apud omnia iudicia Ecclesiastica prevaluit, & vim non fieri decernit Senatus.
- 49 Superfessoriam expedit judex contra partem, ut in aliquo actu superseadeat: quæ parte non citata revocatur; revocatio tamen intimatur.
- 50 A iudice dante se pro inhibito virtute inhibitionis legitime appellationi non esse deferendum, Senatus decernit.
- 51 A iudice dante se pro inhibito vigore inhibitionis nulla, & non canonica, appellationi vel deservit, vel tertium genus datur.
- 52 Inhibitione expedita ab uno iudice degente in unius Senatus districtu contra alium in alio districtu existentem, quis Senatus pro tollenda violentia sit adendum, ubi tres casus distinguuntur.
- 53 Senatus is adendum, sub cuius districtu est judex, à cuius inhibitione appellatur.
- 54 Appellatio proponenda est coram eo iudice, à quo appellatur.
- 55 Appellationem an sufficiat presentare in officio notarii postea legendam iudici.
- 56 Inhibens judex à cuius factò duntaxat appellatur, vim facit absque alterius dependentia, cuius districtus arrendendus est ad recursum Regium.
- 57 Mandans committi delictum in alio territorio, quo districtus sit puniendus.
- 58 Senatus is adendum, sub cuius districtu stat judex à quo appellatur, quia iniuste dedit se pro inhibito.

- 59 Senatus quis adendum, quando est appellatum à facto simul duorum iudicium inhibentis, & inhibiti obtemperantis, existentibus tamen in diversis districtibus.
- 60 Causa continentia dividi non potest.
- 61 Senatus duo de eadem violentia cognoscere, foret absurdum, & inconveniens.
- 62 Senatus quilibet pro tollenda violentia adiri potest, ubi appellatur à facto duorum iudicium inhibentis, & inhibiti existentium sub diversis districtibus. Declaratur, quomodo sit intelligendum, ibid.
- 63 In uno districtu existens, si emissit sagitta occidat existentem in alio territorio, ab utroque iudice potest puniri.
- 64 Mandatarius, & mandans delictum committi in diverso districtu, ubi non punitur effectus, ab utriusque districtus iudicibus possunt puniri.
- 65 A conservatore inhibente ordinario appellationi emisse, an non deferens, vim faciat.
- 66 Ab inhibitione per conservatorem expedita, nulliter tamen appellationi deferendum.
- 67 Conservatoris iurisdictio fundatur in notoria, & manifesta injuria, & violentia.
- 68 Qualitas attribuens iurisditione prius apparere debet.
- 69 Qualitas iurisditionis sufficit, quod in libello deducatur ad tribuendum iurisditionis exercitium.
- 70 Qualitatem iurisditionis non sufficit deducere in libello, etiam quoad ejus exercitium, si à principio sit negata. Quia tunc debet summarie, plenè tamen probari ipsa qualitas, ibid.
- 71 Iurisditionis defectus aliis major reputatur.
- 72 Inhibitione non expeditur à non habente iurisditionem.
- 73 Ab inhibitione non canonica appell. legitima dicitur.
- 74 Conservator, si orta controversia iurisditionis non conquiescat, ut arbitri eligantur, & illam dirimat, vim facit si appellationi non deferat. Concil. Trident. sess. 13. refertur quod si ponitur competentiam iurisditionis ortam inter conservatorem, & ordinarium, arbitri dirimant, interimque in causa conquiescat, ibid.
- 75 A iudice conquiescere debent, & procedente ad ulteriora, licita est appellatio.
- 76 A iudice procedente post oppositam declinatoriam appellari licet.
- 77 Inhibitio expedita tempore, quo iudex debet conquiescere, est nulla.
- 78 Inhibitionis de facto expedita per conservatorem ordinarium parere non tenetur.
- 79 De inhibitione minus canonica, & de injusta contra jus idem est iudicandum.
- 80 Iudex quilibet an possit cognoscere, an sua sit iurisdictio, & an queat ab alio inhiberi.
- 81 Inhibitionibus frivolis, & contra jus expeditis, non est per iudicem parendum.
- 82 Trident. plura decreta determinantia in aliquibus casibus esse exequendam sententiam inhibitione non obstante, declarantur.
- 83 Trident. decretum in aliquibus casibus non solum permittit executionem, tollendo appellationem, sed ultra procedit tollendo inhibitionem.
- 84 Inhibitio non ardeat, ubi princeps aliquem actum permittit, non obstante inhibitione.
- 85 Dicitio (nulla) negativa universalis omnia excludit.
- 86 Dicitio (quicunque) est apta comprehendere casus omnes etiam expressis majores.
- 87 Dicitio (quoquo modo) includit ea, qua alias non comprehenderentur.
- 88 A duobus iudicibus se invicem inhibentibus appellationi emissa per utramque partem, quis non deferens vim faciat.
- 89 Rescriptio ulterius prevaleat, alter iudex in eadem causa inhibere non potest, nec iurisditione uti.

- 90 Inhibitionis anima est iurisdictio.
- 91 Rescriptis à duobus iudicibus pro utraque parte imperatis, qui valido utitur, potest inhibere, & vim nullam facit inhibendo, sed alius.
- 92 Rescriptorum duorum ab utraque parte imperatorum quod prevaleat.
- 93 Rescriptum secundum ut priori prevaleat, triplex prioritas requiritur.
- 94 Competentia inter duos delegatos ad invicem se inhibentes diversorum rescriptorum virtute ab eis simul dirimitur, qui si discordant, arbitri eliguntur.
- 95 Iudex quilibet etiam delegatus cognoscit, an sua sit iurisdictio.
- 96 Violentia à duobus delegatis ante competentia determinationem, & post eam potest deduci per Senatum ex rescriptorum inspectione.
- 97 Senatus quis violentia adeatur, quando appellatur à duobus iudicibus se invicem inhibentibus, degenitibus in diversis districtibus, & quid quando ab uno tantum appellatur.

NON minus usitata sunt in supremis Tribunalibus perdifficiles presentis capituli quaestiones, nam licet inhibitionum materiam late sint prosequuti nonnulli, ut videre libet per Vestrum in praxi Rom. Cur. Vitall. in tract. clau. in clau. appell. rem. Mandos. in tract. de inhibitione. Lancelot. Robert. de attentat. 2. part. cap. 20. Martam. in compilatio. decis. tit. de inhibitionibus, tom. 1. Card. Tusc. practica. conclus. tom. 3. litera l. à conclus. 140. & per nonnullas declarationes Cardin. super c. 1. sess. 13. de reform. quas adducit Barbosa in remissio. ad idem per totum, & alii passim: nihilominus tamen nullus difficultatum, de quibus agimus, meminit. Quapropter non inutile videbitur, in medium prius illam praeferre generaliter, an ab inhibitione appellationi emissa iudex non deferens vim faciat, & ut iudex Ecclesiasticus vim nullam inferre queat, si ab inhibitione superioris appellationi interposita non deferat: probatur fortiter, nam inhibitio à iudice expedita dicitur sententia interlocutoria merè: ita tenent Panorm. & alii in cap. tuam col. 2. de ordine cognitio. optimè Philipp. Franch. in c. cum cessante, num. 46. vers. 21. inhibitoria seu, &c. de appell. & ibi etiam Præpositi. Federicus Senen. in consil. 96. factum, & alias 93. incipit factum, Doctores in cap. etiam, de ordine cognitio. Socin. consil. 99. Seren. n. 11. in 3. volum. quod etiam dicit Areti. 75. diligenter, column. 4. sub verso. his præmissis, Rebuff. in repetitione, l. quod iussit, in princ. n. 85. ff. de re judic. Lancelot. Robert. de attentat. 2. part. c. 20. post inhibitionem in præfat. quest. 1. num. 30. & ita nempe interlocutoria appellatur inhibitio in sui descriptione, quam videre est per eundem Lancelotum ibi num. 7. Quintilian. Mandos. tract. de inhibitione. qu. 17. num. 4. sed ab interlocutoria non licet appellare, juxta dispositionem sacri Concilii Trident. sess. 24. de reform. c. 20. de cuius declaratione late egimus, & curavimus supra, c. 1. hac 2. p. per totum, & ibi in ejus corroboracionem multa adduximus: ergo si appellatio emittatur, justè potest iudex delationem denegato.

Et post hæc omnia scripta hoc solo fundamento interveni Quintilianum Mandos. in tract. de inhib. qu. 76. dicentem, ab inhibitorio non appellari, vel appellari eo modo, quo ab interlocutoria mera de jure civili, cujus effectus non suspenditur per appellationem. Et confirmatur, cum nec valet, dicit talem interlocutoriam vim habere diffinitivæ, quatenus iurisditionem iudicis inhibiti tollit, vel suspendit, ejusque manus ligat, aded ut ad ulteriora valeat procedere absque metu, seu reatu attentati, juxta quæ late Lancel. Mandos. supra citati dicunt argumento illius doctrinæ, qua constat, illam dici sententiam interlocutoriam vim

- 6 vim habentem diffinitivæ, qua iudex se competentem, vel incompetentem pronuntiat; ex gloss. singulari, in aurb. habita in fin. C. ne filius pro patre. Rom. in singulari 129. Aufter. in decis. Capelle Tholo. quest. 88. Guido Papæ in decis. Delphinali, quest. 10. si iudex, Corneus in singulari 5. incipit sentent. Felin. in c. qualiter, in princ. colum. 5. de accus. Decius in cap. pervenit 2. de appell. in fin. Doctores in cap. significanti, de offic. delegati. III. in l. 2. nu. 38. ff. si quis in jus vocatus non ierit, Rebuff. in l. quod iussit, in præfatione, n. 43. de re judic. Valasc. conf. 48. per totam & alibi passim; quoniam si properea inhibiti diceretur habere vim diffinitivæ, sequeretur exinhibito revocari, nec reponi possit iterum à superiore, ipsam expediente, juxta ea quæ vulgariter expendunt Doctores in cap. cum cessante, de appell. in d. l. quod iussit, & nos late supra 1. p. c. 5. à n. 26. iudicem revocare gravamen, seu interlocutoriam, habentem vim diffinitivæ, nequaquam valere, sicuti nec ipsam diffinitivam.
- 8 Sed hoc est falsum, quia iudex superior, qui inhibitionem expedit, ipsam qui juri optimo iterum reponere, & reformare, ita consuluit Federicus de Senis in suo consil. 84. quod incipit, factum sic se habet, sequitur Butriga in cap. cum teneantur, ubi Panormit. ad fin. de appell. Philipp. Franch. in d. c. cum cessante, num. 46. vers. 10. inhibitoria, &c. ubi dicunt, quod inhibiti, quæ fit per iudicem ad quem, est interlocutoria, & ideo posse revocari, & mutari per eundem iudicem quandoque: idem tenet etiam Rota in decisione 1. alias 138. si appell. de offic. delegati in novis, & in decisione 65. alias 461. si appellatur, de appell. in novis, quales autem sint effectus inhibitionis repositæ, & moderatæ, vide late per Lancelot. de attentat. cap. 20. limit. 2. per totam, quod maximè procedit, cum & ipsa revocatio, seu moderatio inhibitionis adhuc dicatur interlocutoria, quemadmodum & ipsa inhibiti, tenent Federic. Butriga Franch. & ceteri modò relati. Socinus consil. 97. Serenissimus, num. 11. in 3. volum. Rebuff. in d. repetitione l. quod iussit præfatione, n. 85.
- 9 Qua de causa rectè puto procedere Romæ doctrinam in dict. decis. 1. alias 138. si appellatur, de offic. delegati, in novis, & decisionem 65. alias 461. de appell. in novis, sequutas per Lancelot. loco nuperime citato nu. 5. affirmantes contra Alexand. sequutum Federic. de Senis, contrarium illos sentire, istum in consilio 98. incipit. Nicoll. illum in consil. 65. in causa, num. 4. lib. 3. quod etiam si ab hujusmodi revocatione fuisset appellatum, nihilominus sententia, & processus factus per primum iudicem inhibiti, dicuntur esse validi; quia talis appellatio, tanquam à merè interlocutoria emissa non suspendit inhibitionis repositionem, & moderacionem, imò ea non obstante, potest ad ulteriora, ad ejusque executionem procedere, absque metu attentati, ex Lanceloto, & aliis ibi, & juxta doctrinam seu dispositionem Concilii Tridentini sessione 24. de reform. cap. 20. & l. ante sententia, ff. de appell. recipien. & l. ante sententiam, Cod. quorum appellatio non recipia. quod aliud foret dicendum, si hujusmodi revocationis sententia haberet vim diffinitivæ, vel damnium irreparabile, ex dict. cap. 20. Concil. Trident. & l. 2. ff. quorum appellat. non recip. & nos copiosè supra, secunda parte, in capite 1. per totum.
- 11 Et non solum à revocatione expressa, sed nec etiam à tacita, quæ fit per remissionem causæ factam à superiore inferiori inhibitam (putà, ob non justificatam appellationem) quia talis appellatio à remissione causæ, & sic consequenter à tacita revocatione inhibitionis appellatio interposita non suspendit, nec obstat, quominus inferior inhibitus in causa queat procedere, ut tenet Lancelotus jam citato loco, lib. limitacione tertia, numero quarto, & quinto. Mando. de inhibitione, questione trigesima sexta, imò & quod gravamen illatum per inhibitionem non sit qualificatum, scilicet, irrepara-

bile, & similiter sentit bene Mando. loco supra citato dict. 13 quest. 66. à n. 9.

Facit insuper ad propositum, quod dicit Franc. in cap. 1. num. 14. de appell. & Lanfranc. decis. 466. si iudex, Lancelotus in dict. cap. 20. in præfatione num. 120. Car. 14 din. Tusc. in practica conclusione 141. num. 4. & 5. & per Philippum Franc. in cap. dilecti, num. 14. de appellatio, dicit Scaccia de appellat. questio 3. num. 1. quibus locis illud determinat, quod si iudex omissa causæ cognitione deveniat ad inhibitionem, esset tunc justa causa appellandi, possitque ab eo appellari, ergo sequitur per argumentum ab speciali, & à ratione cessante, quod ipsius inhibitionis expeditio sola per se (illis non concurrentibus) non est sufficiens, justa, nec legitima causa appellandi Felin. in cap. dilectus 2. de rescript.

Ex quibus, quæ singularia, verissimaque sunt, & aliis quæ omitto, ne te detineam diutius illam in hac materia, regulam deduco: iudicem Eccles. violentiam nullam facere, nec omittere, si appellationi interpositæ ab expeditione canonica inhibitionis, seu ejus revocatione, tanquam à merè interlocutoria sententia non detulerit; quam regulam ultra fundamenta à nobis tradita praxis supremorum tribunalium ita confirmavit hoc & approbavit ut præxim. Et quotidie videmus in casu vim non fieri, declarati, iudicique causam remitti, & in hoc jure utimur.

Hanc tamen regulam velim intelligas: ut procedat, quando ipsa inhibiti, seu ejus repositio, & revocatio canonice facta sit; secus autem quando inhibiti non canonice expeditur à superiori; quia tunc vim faciet iudex, si appellationi ab ea interposita non deferat; cum eo casu justa censenda erit appellatio. Quo sensu accipiendam puto Abbatis Panormitani doctrinam in capite cum venissent, numero quinto, de restitutione in integr. dicentis, inhibitiones contra jus factas inducere nullitatem actus quantumcunque ab ipsa inhibitione non fuerit appellatum, quatenus supponit à tali inhibitione non canonica posse appellari. Idem tenet Decius in consil. quadringentesimo sexagesimo viso, numero vigesimo, libro tertio. Parisius consil. 108. divino jure numero decimo, & sequenti, libro 1. Lancelotus ubi supra, limit. 1. num. 8.

Comprobatur fortius isthæc nostra limitatio ex his, quæ nuper diximus per Francum & Lanfran. decisione quadringentesima sexagesima sexta, si iudex. Lancelotum Robertum in dict. capite vigesimo, in præfatione, questione quarta, numero centesimo vigesimo, Card. Tuschum pract. conclusion. centesima quadragesima prima, numero quinto, tomo quarto, quod si iudex amissa causæ cognitione, pervenerit ad inhibitionem, justam tunc est, & legitimam causam appellandi ab ipsa inhibitoria, quatenus minus canonice à iudice expedita fuerit (ut statim videbimus) quibus quidem evidentè probatur, à non canonica inhibitionis expeditione legitimam esse appellationem, eique à iudice necessario deferendum, licet à sola inhibitione, cui hæc qualitas deficit, appellari non possit.

Cujus rei ratio pendet ex regula l. 4. §. condemnatum, de re judicata, & quæ nos, Deo dante, in sui comprobacionem cumulabitur infra, 3. p. cap. 9. quam etiam illustrant Doctores ibi, & Gratian. in regula 326. Afflictis decisione 823. Capicis decisione 167. numero 3. Guido Papæ decisione 50. numero 2. Menoch. de adipsend. remed. 4. à numero 844. idem de arbitra. questione 98. à numero 6. Octavia. Chaquer. in decisio. Pedemontan. decisione 142. & alibi passim; ex qua omnes uno ore profiterentur, sententiam sive diffinitivam, sive interlocutoriam, quantumcunque aliàs privilegiatam à jure, ut non obstante appellatione exequatur, non procedere, nec intelligi, quando